

LUNNER
KOMMUNE

Planprogram

Kommuneplanen 2019-2031: Samfunnsdel og arealdelens bestemmelser

Vedtatt av kommunestyret 06.09.2018 i sak 81/18

INNHold

1 INNLEDNING	3
1.2 Formål med arbeidet	3
1.3 Kommunens plan- og styringssystem	4
2 RAMMER FOR PLANARBEIDET	6
2.1 Nasjonale føringer	6
2.2 Regionale føringer	6
2.3 Kommunale vedtak og føringer	6
3 MÅL FOR PLANARBEIDET	7
3.1 Prosessmål	7
3.2 Resultatmål	7
3.1 Langsiktige mål	7
4 GJELDENDE KOMMUNEPLAN	8
5 SENTRALE PLAN- OG UTREDNINGSTEMA	10
5.1 Kommuneplanen som styringsverktøy	10
5.1 Fokusområder og hovedtema i planarbeidet	10
5.2 Utredningsbehov	11
6 ORGANISERING AV PLANPROSESSEN	13
6.1 Oppstartsseminar med kommunestyret	13
6.2 Politisk og administrativ organisering	13
6.3 Opplegg for informasjon og medvirkning	13
7 FREMDRIFTSPLAN	18
Vedlegg 1: Utviklingstrekk for kommunedelområdene	19
Vedlegg 2: Interessentliste	19
Vedlegg 3: Rapport fra arbeidsseminar om kommuneplanens samfunnsdel med kommunestyret	19

1 INNLEDNING

Kommunestyret vedtok i sak 115/17 den 19.10.2017 at kommuneplanens samfunnsdel og planbestemmelser i kommuneplanens arealdel skal revideres.

Gjeldende Kommuneplan, samfunnsdelen og arealdelen, er utarbeidet for perioden 2013 - 2024. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 20.6.2013 i sak 47/13, arealdelen ble vedtatt av kommunestyret 24.10.2013 i sak 83/13.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste styringsdokument og legger føringer for all annen planlegging i kommunen. Det er i kommuneplanens samfunnsdel langsiktige mål og strategier for utvikling i kommunen skal settes.

Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel er omfattet av plan- og bygningslovens krav om planprogram (PBL § 4-1). Hensikten med planprogram er å legge til rette for en bred og åpen diskusjon om hvilke premisser og rammer som skal være styrende for planarbeidet. Planprogrammet beskriver formålet med planen, hvordan kommunen vil organisere arbeidet, hvordan arbeidet kan påvirkes, hvilke frister som gjelder og hvilke utredninger som skal gjennomføres.

Planprogrammet skal bidra til

- En oversiktlig og forutsigbar planprosess
- Rettssikkerhet
- God og effektiv saksbehandling

1.2 FORMÅL MED ARBEIDET

Formålet med kommuneplanens samfunnsdel er hjemlet i Plan og bygningsloven § 11-2:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig».

Det er flere ulike hensyn som må avveies i en forestående planprosess. På den ene siden skal samfunnsdelen se framover og virke overbyggende for kommuneplanens arealdel, eksisterende og nye kommunedelplaner og økonomiplan og fag/temaplaner i et 10-15-års perspektiv. På den andre siden er det behov for å prioritere innsatsområder/strategier som kommunestyret mener skal få særlig oppmerksomhet på kort sikt.

Når det gjelder bestemmelsene til arealdelen, er det registrert et behov for å revidere disse. Blant annet har utviklingen av enkeltområder i kommunen vært i en annen takt enn

planen forutsatte, og flere planinitiativ begrenses av rekkefølgebestemmelser i arealdelen. I planstrategien er det vurdert at arealdelen har i seg nok arealer til både boligutbygging og næringsutvikling som mer enn dekker behovene kommunen har i fire-årsperioden. Det er derfor besluttet at det kun er behov for å gjennomgå bestemmelsene til plankartet.

1.3 KOMMUNENS PLAN- OG STYRINGSSYSTEM

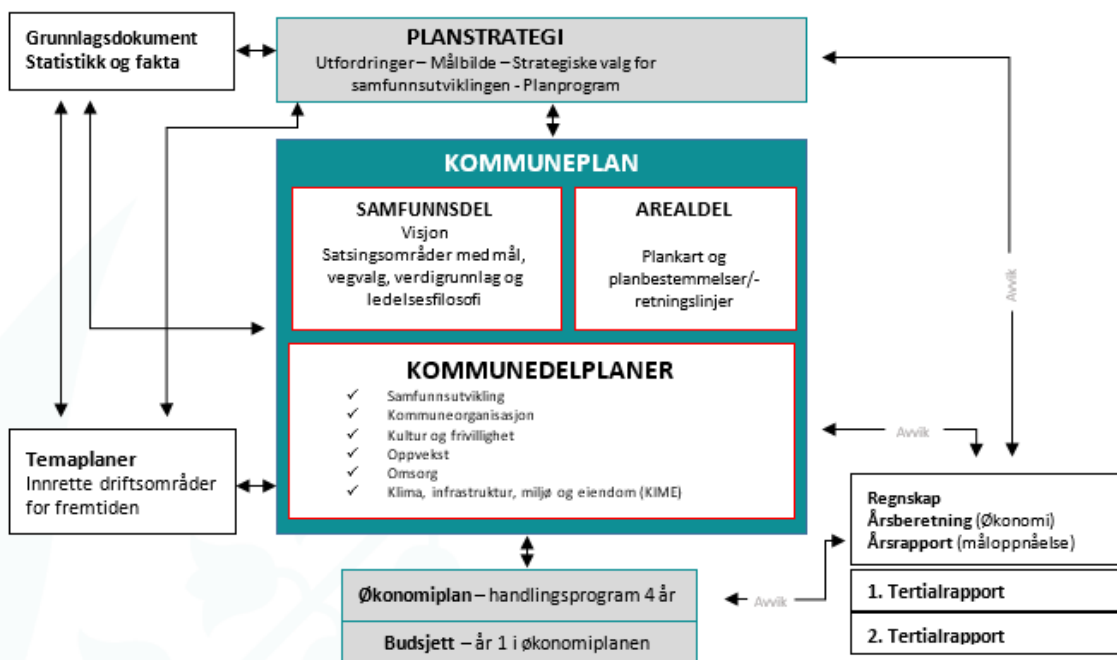
Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument og legger føringer for all annen planlegging i kommunen. Kommuneplanen består av to hoveddeler; samfunnsdelen og arealdelen. Kommuneplanens samfunnsdel står øverst i det kommunale planhierarkiet og er kommunens viktigste overordnede styringsdokument.

Samfunnsdelen viser vei for ønsket utvikling av kommunen og kommunens virksomhet. Samfunnsdelen skal fastlegge langsiktige utfordringer, mål og strategier både for kommunesamfunnet som helhet og for kommunen som organisasjon.

Arealdelen er juridisk bindende og styrer den langsiktige arealutviklingen. Den skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk og sikre at arealbruken i kommunen bidrar til å nå de mål som blir vedtatt for kommunens utvikling i samfunnsdelen.

Arealdelen består av en planbeskrivelse, retningslinjer for saksbehandling og et plankart med utfyllende bestemmelser for oppfølgende og mer detaljerte arealplaner og utbyggingstiltak.

Figuren viser oversikt over Lunner kommunes sentrale plan- og styringsdokumenter, og sammenhengen mellom de.

LUNNER KOMMUNE

Lunners modell består av kommuneplan og kommunedelplaner. Kommunedelplanene har i seg handlingsplan for hvert område, og kommuneplanens samfunnsdel inneholder dermed ikke en handlingsdel. Målsettinger og strategiske valg i kommuneplanen er førende for kommunedelplanene.

Et godt plan- og styringssystem handler om å ha en helhetlig kommuneplanlegging. Det innebærer et rullerende plansystem som arbeider sammen med valgperiodene. God kopling mellom samfunnsdel og handlingsdel med økonomiplan er viktig for en god rullerende kommuneplanlegging. Lunner kommune utfordres av mange planer og en for sektorisert planlegging.

En utdyping av kommunens plan- og styringsdokumenter ligger i kommunal planstrategi for 2016-2019.

2 RAMMER FOR PLANARBEIDET

Revisjon av kommuneplanen gjøres i henhold til Plan- og bygningsloven § 4-1 og § 11. Nedenfor følger de viktigste føringer for planarbeidet.

2.1 NASJONALE FØRINGER

I Kongelig resolusjon av 12.6.15, vedtok Regjeringen nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Disse er oppsummert i tre hovedpunkter:

- 1 Gode og effektive planprosesser
- 2 Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- 2 Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Følgende stortingsmeldinger fremheves som relevante føringer for planarbeidet:

- Leve med kulturminner (Meld. St. 16, 2004-2005).
- Framtid med fotfeste (Meld. St. 35, 2012-2013).

Statlige planretningslinjer (SPR) skal legges til grunn ved planlegging etter plan- og bygningsloven. Noen av de mest sentrale er:

- SPR for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- SPR for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- SPR for klima- og energiplanlegging i kommunene (2009)

2.2 REGIONALE FØRINGER

- Planstrategi for Oppland 2016-2020
- Regional plan for attraktive byer og tettsteder i Oppland
- Regional plan for samfunnsikkerhet og beredskap 2018-2021
- Regional plan for folkehelse 2012-2016
- Regional plan for klima og energi 2013-2024
- Regional plan for Hadeland 2015-2021
- Regional plan for verdiskaping (Høring 2018)
- Regional plan for samferdsel (Høring 2018)
- Regional plan for kompetanse (Høring 2018)

2.3 KOMMUNALE VEDTAK OG FØRINGER

- Kommunal planstrategi 2016-2019
- Klima- og energiplan for Lunner kommune 2018-2022
- Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner
- Boligpolitisk handlingsplan 2015-2018
- Landbruksplan for Hadeland 2018-2026
- Kommunedelplan Samfunnsutvikling 2017-2020
- Kommunedelplan Kommuneorganisasjon 2017-2020
- Kommunedelplan Kultur og frivillighet 2017-2020
- Kommunedelplan Oppvekst 2017-2020
- Kommunedelplan Omsorg 2017-2020
- Kommunedelplan Klima, infrastruktur, miljø og eiendom (KIME) 2017-2020

3 MÅL FOR PLANARBEIDET

Kommunestyret har gjennom kommunal planstrategi 2016-2019 besluttet at kommunen skal, med de utfordringene man står ovenfor, ha særlig fokus på:

- Barn og unges oppvekstforhold
- Likestilling, inkludering og integrering
- Tettstedsutvikling og næringsutvikling

Lunner kommunes planstrategi setter fokus på den behovsstyrte planleggingen. Det er lagt opp til et revideringsarbeid som ikke er mer omfattende enn nødvendig, og i planstrategien er det lagt føringer for en realistisk og forståelig plan rettet mot prioritering og gjennomføring. Også de nasjonale forventningene til kommunal planlegging er orientert mot det prosessuelle og har forventninger til gode og effektive planer og planprosesser.

3.1 PROSESSMÅL

- Kommuneplanprosessen er en viktig arena for overordnede diskusjoner om fremtidig utvikling av Lunnensamfunnet.
- Planarbeidet er godt forankret i kommunen, både politisk og administrativt, og i befolkningen.
- Bred medvirkning fra innbyggerne, næringsliv og organisasjoner både i drøftings- og høringsfasen, med spesielt fokus på barn og unge.
- Prosessen skal være preget av åpen dialog med politisk engasjement.

3.2 RESULTATMÅL

- Plandokumentet er et tydelig og kortfattet strategisk styringsdokument.
- Det er formulert en tydelig visjon som gir retning for kommunens satsing.
- Kommuneplanens satsingsområder er revidert og omhandler kommunens viktigste satsinger med mål og strategier, relatert til kommunens utfordringsbilde.
- Det er samsvar mellom kommuneplanens mål for samfunnsutviklingen og regionale planer, og mellom kommuneplanens langsiktige mål, kommuneplanens langsiktige arealstrategi.

3.1 LANGSIKTIGE MÅL

Kommuneplanens samfunnsdel:

- er kommunens viktigste styringsverktøy.
- omhandler kommunens hovedutfordringer i lys av samfunnsutviklingen nasjonalt og regionalt.
- Skal være en levende plan og revideres ofte.
- har tydelige føringer for kommuneplanens arealdel og oppfølgende arealpolitikk.

4 GJELDENDE KOMMUNEPLAN

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2013 og gjelder for perioden 2013-2024. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 20.6.2013 i sak 47/13, arealdelen ble vedtatt av kommunestyret 24.10.2013 i sak 83/13.

Visjonen «Det gode liv lever vi bedre i Lunner! Nær naturen - nær byen!» ble stående fra forrige planperiode. Det må diskuteres om denne skal bestå eller om tiden er inne for en ny visjon. I kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024 er det satt fokus på følgende satsingsområder og mål:

Befolkningsutvikling

- Det skal planlegges for å oppnå en befolkningsvekst større enn 1,5 % pr år i planperioden
- Lunner skal være 3000 flere innbyggere i løpet av planperioden (12 år)
- Det skal være en planlagt demografisk utvikling

Tettstedsutvikling

- Det skal utvikles et tettsted med sentrumsfasiliteter på Harestua. Dette bygges opp som en del av utviklingen i Sagparken
- Roa skal være administrasjonssentrum i kommunen og videreutvikles som tettsted for bo og næring.
- Kommunen skal bidra til at tettstedene er trygge og attraktive steder å bo og ferdes i.

Klima og energi

- Lunner kommune skal legge til rette for bærekraftig energibruk som bidrar til naturlig utvikling av klima og miljø ved å
 - selv vise vilje og gå i front for å redusere klimagassutslipp og energiforbruk
 - bevisstgjøre kommunens innbyggere og næringsliv i forhold til klima og miljø
- I klimaregnskapet er økt opptak av drivhusgasser like mye verd som reduksjon av utslipp. De tiltak som har størst lønnsomhet samfunnsøkonomisk skal gjennomføres først, herunder et aktivt skogbruk.
- Arealplanlegging skal legge til rette for økt bruk av kollektivtransport

Folkehelse

- Arealplanleggingen skal fremme løsninger som legger til rette for aktivitet hos innbyggerne
- Det skal prioriteres tiltak som fremmer god helse i befolkningen og hos medarbeiderne, med spesiell fokus på forebyggende tiltak, jfr. samhandlingsreformen
- Legge til rette for økt fysisk aktivitet i skolene
- Tettstedsutvikling skal planlegges slik at det er gangavstand fra boligområder til offentlig tjenesteyting (barnehage, skole, pleie/omsorg/behandling samt næring og handelssentra). Videre skal gangveger og friområder planlegges slik at disse faller naturlig i bruk for befolkningen i alle aldersgrupper.

LUNNER KOMMUNE

- Kollektive transporttilbud må planlegges slik at det blir den naturlige førsteprioritet

Næringsutvikling inkl. landbruk

- Det skal etableres nye arbeidsplasser i kommunen. Økningen bør være tilsvarende det dobbelte av befolkningsveksten i prosent.
- Ved Harestua og Grua, langs RV 4 skal det legges til rette for varehandel og næring
- Roa sentrum skal videreutvikles med varehandel og annen næring. Plasskrevende næring legges til Roa sør.
- Kommunen skal aktivt bidra til å utvikle og markedsføre attraktive næringsarealer.
- Lunners strategiske beliggenhet skal utnyttes spesielt i forhold til turistnæring.
- Sysselsettingen i landbruksnæringen, inkl. tilleggsnæringer, skal videreutvikles og det skal stimuleres til økt aktivitet.

5 SENTRALE PLAN- OG UTREDNINGSTEMA

Kommuneplanens samfunnsdel skal peke ut felles mål og bidra til en samordnet innsats på prioriterte satsingsområder i planperioden. Det er viktig å få fram hva som er kommunens styrke og fortrinn, hvor en bør stimulere til utvikling og å få frem de mulighetene som ligger i nødvendig endring.

5.1 KOMMUNEPLANEN SOM STYRINGSVERKTØY

Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging understreker at det er viktig med gode og effektive planprosesser og at kommunene må rettet planleggingen. Vedtatt planstrategi anbefaler at vi skal utforme planene i Lunner med et tydelig og kortfattet innhold, og at vi skal bruke klart språk slik at planinnholdet er lett tilgjengelig og forståelig. Plandokumentet skal derfor utformes som et kort og konsist dokument, som ikke er altomfattende. Planen bør omhandle langsiktige arealprinsipper, utover planperioden.

Arbeidsoppgaver og aktuelle vurderinger i planarbeidet:

- Samfunnsdelens hovedtemaer må gjennomgås på bakgrunn av innholdet i planstrategien og kommuneplanen spisses slik at den viser en tydelig prioritering av kommunens viktigste utfordringer.
- Det er aktuelt å vurdere strukturen i planen slik at planens satsingsområder og strategier blir mer gjennomgående og tverrsektorielle.
- Se på plansystemet til kommunen - vurdere en forenkling.
- Det vurderes om det skal utvikles en ny og tydelig visjon som omfatter prioriterte satsinger.
- Vurdere hvordan kommunen må prioritere og utvikle egen organisasjon for å nå ønsket utvikling - og knytte det direkte opp mot prioriterte satsinger.
- Konsekvensene av valgte strategier må fremheves.
- Vurdere hvordan bærekraft kan bli et mer gjennomgående tema på flere områder.
- Planen skal redegjøre for alternative utviklingsveier (ulike scenarier).
- For å følge opp prinsippet om sterke koblinger mellom samfunnsdel og arealdel bør samfunnsdelen av planen inneholde langsiktige arealvurderinger (arealstrategi).
- Se på de endringene det er behov for i arealdelens retningslinjer og bestemmelser.

5.1 FOKUSOMRÅDER OG HOVEDTEMA I PLANARBEIDET

Lunner kommune står ovenfor flere utfordringer - og muligheter - i tiden fremover (Se vedlegg 1). Basert på kommunal planstrategi og oppstartsseminar med kommunestyret vil blant annet følgende tema og aktuelle problemstillinger være sentrale i planarbeidet:

- Hvilket samfunn skal Lunner være i fremtiden?
- Lunnens plass i regionen - en viktig diskusjon om kommunens tilhørighet og rolle i regionen. Skal vi vurdere en ny Hadelandskommune på nytt?
- Vi må planlegge for fremtidige endringer i befolkningssammensetningen.
- Vi må prioritere og ta tydelige grep for å få til sentrums- og tettstedsutviklingen.

LUNNER KOMMUNE

- Gode oppvekstvilkår for barn og unge (0-18 år).
- Tilrettelegging for et konkurransedyktig og attraktivt næringsliv.
- Hva betyr den overordnede samfunnsutviklingen for Lunner?
 - Samferdsel
 - Digitalisering/teknologiutvikling
 - Økende sentralisering
 - Kommunikasjon
 - Globalisering
- Vi har allerede tatt ett valg - om regiontilhørighet - hvilke andre veivalg må vi ta for å nå ønsket utvikling?
- Fritidsbebyggelse og konsekvenser av økt aktivitet fra landbruket og natur- og friluftsliv.

Ellers er følgende tematikker relevante å drøfte:

- Utvikling av frivilligheten og kulturliv
- Folkehelse og idrett, inkl. friluftsliv
- Tettsteds-/sentrumsutvikling
- Samferdsel, kollektivtrafikk og tilgjengelighet
- Bærekraftig utvikling og miljø
- Landbruk
- Boligpolitikk og utbyggingsstrategi
- Næringsutvikling
- Inkludering og integrering
- Eldreomsorg
- Kulturminnevern
- Samfunnssikkerhet

5.2 UTREDNINGSBEHOV

Det anses ikke nødvendig med nye større utredninger. Kommunen har god kunnskap både gjennom statistikk som viser utviklingstrekk og kunnskapsgrunnlag som ligger i nylig vedtatte planer, meldinger og utredninger. Kommunedelplanene ble revidert i 2017, og vil være spesielt nyttig å benytte seg av. Redegjørelse av utfordringsbilde og alternative utviklingsveier vil kunne utformes som vedlegg til planen, for å sikre en kort og konsis plan. I tillegg vil kunnskap som innhentes i parallelle prosesser være nyttig.

De mest sentrale prosessene er:

- Næringsstrategi for Hadeland (under arbeid i 2018)
- Revisjon av regional plan for Hadeland (2018)
- Arbeidet med kulturminneplan for Lunner (2018-2019)
- Arbeid med prosjekt «Bærekraftig og attraktiv stedsutvikling» i samarbeid med Regionrådet for Hadeland og Gran kommune.

LUNNER KOMMUNE

Relevant kunnskapsgrunnlag innhentes blant annet gjennom (listen er ikke uttømmende):

- Fylkesmannens kommunebilde for Lunner kommune 2017
- Kommunal planstrategi 2016-2019
- Klima- og energiplan for Lunner kommune 2018-2022
- Landbruksplan for Hadeland 2018-2026
- Oversikt over helsetilstand og risikofaktorer
- Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner
- Boligpolitisk handlingsplan 2015-2018
- Kommunedelplan Samfunnsutvikling 2017-2020
- Kommunedelplan Kommuneorganisasjon 2017-2020
- Kommunedelplan Kultur og frivillighet 2017-2020
- Kommunedelplan Oppvekst 2017-2020
- Kommunedelplan Omsorg 2017-2020
- Kommunedelplan Klima, infrastruktur, miljø og eiendom (KIME) 2017-2020
- Plan mot overgrep av barn - skoler og barnehager i Lunner kommune
- Plan for arbeid med trygt og godt skolemiljø i Lunner
- Fylkesstatistikken for Oppland 2017
- Veiviser «Bolig for velferd» (2014-2020)

6 ORGANISERING AV PLANPROSESSEN

6.1 OPPSTARTSSEMINAR MED KOMMUNESTYRET

I januar 2018 ble det arrangert et arbeidsseminar for kommunestyret, med tema kommuneplanens samfunnsdel. Seminaret skulle markere starten på planprosessen, og danne grunnlag for videre arbeid med planprosessen. Kommunestyret ble presentert for tre ulike scenarioer for hvordan Lunnensamfunnet var i 2050.

Hensikten med dette var å gjøre seg bevisst på hvilke drivkrefter vi påvirkes av - og som vi ikke nødvendigvis kan gjøre noe med. Det som skjer nå vil påvirke oss langt inn i fremtiden, og vi må hele tiden tilpasse oss de endringene som skjer stadig raskere. Slike øvelser er gode for å bli bevisste på hvordan vi kan tilpasse oss og hvilke utfordringer og muligheter vi vil stå ovenfor i fremtiden.

Rapport fra seminaret er vedlagt og har vært et utgangspunkt i arbeidet med planprogram og innhold i planprosess.

6.2 POLITISK OG ADMINISTRATIV ORGANISERING

I henhold til Lunner kommunes planstrategi for 2016-2019 er formannskapet styringsgruppe for arbeidet med revisjon av kommuneplanen. Kommuneledelsen er administrativ styringsgruppe for arbeidet.

Foreløpig organisering av arbeidsgruppene er satt opp nedenfor. Listen kan bli gjenstand for justering, og andre ressurspersoner kan bli koblet på ved behov. Gjennom prosessen legges det bl.a. opp til tett kontakt med klimapådriver og landbrukskontoret for Hadeland.

Administrativ arbeidsgruppe samfunnsdelen:

- Samfunnsplanlegger Emilie Helgesen Grud
- Enhetsleder/rådgiver natur og miljø Kari-Anne Steffensen Gorset
- Helsefagkoordinator Rønnaug Egge Braastad
- Barn og unges representant Mette Grønmyr

Administrativ arbeidsgruppe arealdelens bestemmelser:

- Samfunnsplanlegger Emilie Helgesen Grud
- Rådgiver Ingun Juul Hansen
- Fagleder byggesak Anne Låveg
- Virksomhetsleder Rønnaug Egge Braastad

6.3 OPPLÈGG FOR INFORMASJON OG MEDVIRKNING

Formålet med medvirkning er å bedre beslutningsgrunnlaget for planen, å forankre planprosessen i befolkningen og å sikre god forankring av planarbeidet i egen organisasjon. Medvirkning i planarbeidet skal bidra til å skape forståelse mellom innbyggere og beslutningstakere om felles utfordringer og muligheter. God kommunikasjon er viktig både

LUNNER KOMMUNE

for å sikre innspill, men også for at de politiske veivalg som tas og konsekvensene av disse blir forstått.

Medvirkning fra lokalsamfunnet er viktig for å:

- Få gode innspill og kreative løsninger
- Skape engasjement for utviklingen av lokalsamfunnet
- Få frem stemmene til de planen skal gjelde for
- Få økt eierskap i lokalbefolkningen til langsiktige politiske veivalg

Kunngjøringer og kommunikasjon

Høring av planprogram, høring av planforslag og møter vil bli kunngjort i avisen Hadeland og på kommunens nettside og facebook-side. Det blir også sendt direkte kunngjøringer til mottakere på interessentlisten (vedlegg 2).

Kommunen legger opp til at kommunens hjemmeside og sosiale medier skal være en sentral informasjons- og medvirkningskanal. Da ikke alle innbyggere er brukere av digitale medier vil vi også aktivt bruke avisen Hadeland som informasjonskanal.

Medvirkning

Plan- og bygningsloven § 5-1 Medvirkning understreker at enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Kommunen har som mål i planprosessen å få frem meningene til de som skal tilbringe sin voksne hverdag i det framtidige samfunnet kommuneplanen nå legger grunnlaget for, samt tilrettelegge for ivaretagelse av stemmene til de som vanligvis ikke ytrer seg i politiske sammenhenger.

Prosessen vil dermed ha et særskilt fokus på inkludering av følgende grupper:

- Barn og unge er de viktigste målgruppene. Det legges opp til tilrettelagte og kreative møter med barn og unge på ulike arenaer (inkludert ungdomsrådet). Her er også representant for barn og unge med i arbeidsgruppe.
- Personer med ulike former for nedsatt funksjonsevne blir prioritert. Det legges opp til dialog med Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Eldre med erfaringer fra og kunnskap om samfunnslivet før 1970 anses som viktige for å møte en framtid der det kan bli sterkere fokus på ressursutnyttelse.
- Foreldre (til barn i barnehage og skoler i Lunner). Planen er å invitere FAU-ene til et samarbeid om å gjennomføre åpne kveldsmøter på skolene med barn, unge og foreldre.

LUNNER KOMMUNE

- Kommunal planstrategi legger vekt på likestilling, inkludering og integrering. Det er viktig å tilrettelegge for at bl.a. flyktingene i kommunen får mulighet til å komme med innspill. Dette ønskes muliggjort via dialog med voksenopplæringen.

For øvrige samfunnsgrupper forventes det:

- At næringsstrategien for Hadeland antas å gi input fra lokalt næringsliv til kommuneplanen. Hvis noe mangler, vil det bli arrangert kortere møter med aktuelle representanter.
- At kultur- og idrettslivet er sterke aktører som vil bli hørt i ordinære høringsrunder. Innspill som vedrører kultur, friluftsliv, idrett med mer vil også komme fra de tre prioriterte målgruppene for medvirkning.
- At andre aktive og ressurssterke grupper og personer vil ha rikelig anledning til å bli hørt gjennom medvirkningsperioden.

Liste over medvirkningsarenaer

Målgruppe	Aktivitet/arena	Tema/opplegg	Når
Alle innbyggere og grupper	Åpent møte Formelle høringer Skriftlige innspill	Åpent møte om kommuneplanens samfunnsdel. Opplegg for gruppearbeid.	Oktober/november 2018
Regionale myndigheter	Formelle høringer		Høringsperioder
Politisk/administrativ/tjenestesteder	Temadag i politiske komiteer	Utvide komitémøtene med deltakere fra administrasjon/tjenestesteder og gjennomføre miniverksteder med vekt på politiske veivalg som berører komiteens områder.	Oppvekst- og kulturkomiteén: 26. september Helse- og omsorgskomiteén: 25. september KIME-komiteén: 24. september
Politisk/utsatte grupper/barn og unge/eldre	Temadag i rådene	Temadag i rådene med vekt på politiske veivalg som berører rådenes områder. Det åpnes for å invitere andre deltakere enn kun faste medlemmer av rådene.	Eldreråd: 25. september Råd for m.n.funk.: 26. september Ungdomsrådet: 15. oktober
Foreldre/barn og unge	Åpent «FAU» møte	Invitere flere FAU representanter fra skoler og barnehage på ett eller to kveldsmøter. Ta gjerne med barna. Arbeidsmøter med vekt på forståelse av planer og veivalg. Tegneoppgaver/kreative oppgaver for barn hvor	Møte 1: August Møte 2: September/oktober.

LUNNER KOMMUNE

		utvalgte tegninger f.eks. kan pryde plandokumentet.	
Næringsliv inkl. landbruket	Formelle høringer Åpne møter	Forventer relevante innspill gjennom næringsstrategi for Hadeland. Møter med f.eks. næringsforeningene og andre interesserte kan bli aktuelt.	Underveis i planprosessen
Hele kommunene innbyggere, inkl. lag/foreninger/fri villige/næringsliv osv.	«Stand» med innspillsboks på biblioteket.	I samarbeid med kommunens bibliotek. Sette opp en «stand» med info og mulighet for å gi innspill, som skal være tilgjengelig gjennom planprosessen.	Underveis i planprosessen.
Hele kommunene innbyggere, inkl. lag/foreninger/fri villige/næringsliv osv.	Innspill og informasjon gjennom sosiale medier og formelle kanaler.		Høringsperioder Underveis i planprosessen
Politisk/administrativt innenfor alle områder	Seminar/verksted om bærekraftmålene	I samarbeid med FN-sambandet om hvordan vi kan jobbe mot bærekraftsmålene på lokalt nivå. Målene vil være en naturlig del av kommuneplanens samfunnsdel.	Oktober/november 2018.

Øvrige metoder for å engasjere og nå ut til barn og unge i kommunen kan være å gå i dialog med skolene om mulighetene for å innarbeide tematikken i undervisningsopplegg.

Kommunen vil også oppfordre lag og foreninger til å samles om diskusjon rundt utviklingen av Lunner kommune.

I møte med de ulike aktørene vil det bli utarbeidet et tilpasset opplegg med en gjennomtenkt form for oppsamling av tilbakemeldinger og innspill til kommuneplanen. Et gjennomgående tema vil være trender og ytre drivkrefter som påvirker oss, samt et fokus på *hvem* vi planlegger for.

Arealdelens bestemmelser og retningslinjer:

- Administrasjonen har god innsikt i hvilke behov og mangler som tidligere er meldt inn og har dukket opp i saker. Denne oversikten går tilbake til forrige revisjon av kommuneplanen.
- Dialogmøter med byggebransjen/planinteresser skal ivareta interessene til de som har erfaring med og jobber etter dagens bestemmelser og retningslinjer.
- Innspill fra opplegg knyttet til arealstrategi tas med inn som førende i arbeidet med bestemmelser og retningslinjer underveis i prosessen.
- Det blir arbeidsmøter og jevnlig orienteringer med formannskap og kommunestyre hvor planbestemmelser og retningslinjer er tema.

LUNNER KOMMUNE

- Det legges opp til en nærmere gjennomgang av planbestemmelsene i formannskapet i oppstarten. Et første forslag til nye planbestemmelser legges deretter frem til diskusjon for formannskapet og kommunestyret i høst. 2. gang etter nyttår.
- Dialogmøter med brukerne av friluftareal som velforeninger, beitelag, jeger- og fiskerforeninger, turlag og naturvernforeninger.

7 FREMDRIFTSPLAN

Fremdriftsplanen viser en skisse over aktiviteter og tentativ fremdrift. Fremdriftsplanen kan være gjenstand for endringer. Det åpnes også opp for at samfunnsdel og arealdelens bestemmelser og retningslinjer behandles hver for seg. Fremdriftsplanen inneholder hovedsakelig aktiviteter som gjelder kommuneplanens samfunnsdel.

Aktivitet	Politisk utvalg	Tid
Fase 1: Oppstart		
Vedtak om prosess	Kommunestyre	Oktober 2017
Oppstartsseminar med kommunestyret		Januar 2018
Skisse til planprogram		
Forslag til planprogram	Formannskap Kommunestyre	12. april 2018 19. april 2018
Varsling om oppstart		Mai 2018
Høringsperiode planprogram		Mai/juni 2018
Bearbeide planprogram		Juni 2018
Fastsette planprogram	Formannskap Kommunestyre	August/september 2018
Fase 2: Medvirkning og utredningsperiode		
Medvirkningsprosesser		September 2018 – januar 2019
Temadag i komiteene	Oppvekst- og kulturkomitéen Helse- og omsorgskomitéen KIME-komiteen	November 2018
Temadag i rådene	Eldreråd Råd for m.n.funk Ungdomsrådet	November 2018
Inkludering av barn og unge		September 2018 – januar 2019
Åpent møte		Januar 2019
Fase 3: Planforslag		
Utarbeide planforslag		August 2018 – januar 2019
Førstegangsbehandling	Formannskap Kommunestyre	Februar/mars 2019
Høringsperiode og merknadsbehandling		April/mai 2019
Bearbeide planforslag		Mai/juni 2019
Andregangsbehandling og evt. sluttbehandling	Formannskap Kommunestyre	August/september 2019
Evt. ny behandling		September-oktober 2019

LUNNER
KOMMUNE

- Vedlegg 1: Utviklingstrekk for kommunedelområdene**
- Vedlegg 2: Interessentliste**
- Vedlegg 3: Rapport fra arbeidsseminar om kommuneplanens samfunnsdel med kommunestyret**